

---

# Nieśmiertelnik

Wojskowy nieśmiertelnik został znaleziony w 2017 r. w miejscowości Borów (gm. Annapol) podczas prowadzonych, przy użyciu wykrywaczy metali, powierzchniowych badań archeologicznych.

---

Wyjęta z ziemi połówka żołnierskiego identyfikatora okazała się odkryciem, które pozwoliło, jak się później okazało, przywołać pamięć o czymś istnieniu. Na jego awersie wybitý jest napis: Stanisław Zbiżek Kat I, na rewersie: Kraśnik 1908.

Powyższy nieśmiertelnik jest typowym przedstawicielem dla wprowadzonego w 1931 roku w Wojsku Polskim wzoru wojskowego identyfikatora (posiadały one wymiary: 40 mm x 50 mm, grubość 1,5 mm, posiadającego na osi poprzecznej (krótszej) dwa nacięcia szerokości 14 mm ułatwiające przełamanie na pół i trzy otwory średnicy 4 mm na górnej połowie dwa na dolnej jeden. Po obu stronach wybijane były napisy litery wysokości 3 mm cyfry 2 mm, przez dwa górne otwory przewlekany był sznurek długości 750 mm.) Nieśmiertelnik noszony był na szyi pod białą, nie można było go zdejmować w celu uniknięcia zgubienia. Wykonany był z duraluminium. Wybijane były obie strony.

Zazwyczaj na awersie wybijano kolejno: imiona i nazwisko, skrót nazwy wyznania- na rewersie: numer karty ewidencyjnej (liczbę głównej księgi ewidencyjnej), łamaną przez pierwszą literę powiatu nazwę właściwej Powiatowej Komendy Uzupełnień – PKU (Rejonowej Komendy Uzupełnień – RKU), rok urodzenia

Przedstawiony tutaj identyfikator należał do mieszkańca Borowa – Stanisława Zbiżka.. Na podstawie uzyskanych od rodziny informacji ustalono, że Stanisław Zbiżek, podczas II Wojny Światowej walczył w partyzantce, przeżył pacyfikację Borowa w 1944 r., był również więziony w obozie w Budzynie. Po wojnie pracował jako kościelny i grabarz w miejscu swojego zamieszkania, zmarł w 1965 r.

Według relacji rodziny Stanisława Zbiżka nie mieli oni wiedzy o tym, że ich przodek brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. Nieśmiertelnik dla potomków żołnierza okazał się cenną relikwią rodzinną, bowiem oprócz nagrobkowego zdjęcia rodzina nie dysponuje żadnymi pamiątkami po swym przodku.

Intrygującym jest fakt, że wnukowie i prawnukowie właściciela wojskowego identyfikatora kultywują patriotyczne tradycje. Kilka lat temu założyli kawaleryjską grupę rekonstrukcyjną, która nosi barwy 24 Pułku Ułanów. Ich założyciel - Łukasz Kowal wraz z bratankami biorą często udział w historycznych inscenizacjach i patriotycznych uroczystościach na terenie całej Polski.

Losy właściciela nieśmiertelnika zostały odtworzone dzięki prowadzonej akcji poszukiwania krewnych właściciela nieśmiertelnika w mediach (portal [www.krasnik24.pl](http://www.krasnik24.pl) oraz TVP 3 Lublin) i na portalu społecznościowym naszego stowarzyszenia, przeprowadzonej kwerendzie dokumentów.

Źródło:

- Panorama Lubelska” w TVP 3 Lublin (edycja 20. stycznia 2018 r.),
- reportaż Pawła Bielenia pt. „Właściciel nieśmiertelnika ustalony, krewni odnalezieni” w Gazecie Powiatowej „Goniec” (wyd. 24-01-2018 r.).
- program telewizyjny „Między Wisłą, a Bugiem” (edycja 17. stycznia 2018 r.)
- Wikipedia